

Rook Vrij Terrein

VO

Tips voor een rookvrij schoolterrein

Kinderen en jongeren horen les te krijgen in een rookvrije omgeving. Daar hoort een rookvrij schoolterrein bij. Soms is het een uitdaging om dit te realiseren.

Stuit u op weerstand bij bijvoorbeeld ouders of medewerkers? Of voorziet u problemen met de buurt? Weet u niet hoe u moet handhaven? In dit document krijgt u tips om deze weerstanden te voorkomen of aan te pakken.

Hulp nodig?

U kunt hulp krijgen van een Gezonde School-adviseur bij het rookvrij maken van uw schoolterrein. Contactgegevens van de adviseurs vindt u in het "overzicht Gezonde School-adviseurs" op www.gezondeschool.nl/advies-en-ondersteuning.

Op www.rookvrijschoolterrein.nl vindt u allerlei materialen die u helpen bij het rookvrij maken van uw schoolterrein. Bijvoorbeeld een concreet stappenplan en bestelinformatie voor borden op het schoolterrein.

Draagvlak onder rokers

Bij rokers kan het rookvrije schoolterrein weerstand opwekken. Het confronteert ze met hun verslaving en vraagt om een gedragsverandering. Hun steun en medewerking zijn wel noodzakelijk voor het slagen van het rookvrije schoolterrein. Daarom is het goed om extra aandacht te besteden aan het creëren van draagvlak onder rokers. Hoe doet u dat? U leest het hieronder.

- ① Bespreek tijdig het voornemen om het schoolterrein rookvrij te maken met uw medewerkers. Wees stellig over het voornemen, maar houd open hoe u er naar toe gaat werken. Gesprekstips nodig? Bekijk ze op www.rookvrijschoolterrein.nl.
- ② Leg uit waarom u een rookvrij schoolterrein wilt. Informeer medewerkers over de feiten rondom roken en hoe snel en gemakkelijk leerlingen verslaafd raken. Besteed aandacht aan het effect van hun voorbeeldfunctie: zien roken, doet roken!
- ③ Sluit aan bij de visie van de school op gezondheid en/of leerlingen toerusten voor de maatschappij. Laat zien dat het rookvrije schoolterrein een onderdeel is van de missie van uw school.
- ④ Luister naar meningen en gevoelens over dit onderwerp. Neem eventuele bezwaren serieus.
- ⑤ Maak heldere afspraken over de manier waarop roken mogelijk is na de invoering van het rookvrije schoolterrein.
- ⑥ Spreek af dat iedere medewerker bijdraagt aan de handhaving. Maak hen mede verantwoordelijk voor het succes.
- ⑦ Verwijs medewerkers naar stoppen-met-roken ondersteuning als zij daaraan behoefte hebben. Dit kunt u ook opnemen in het personeelsbeleid.

- ⑧ Blijf in contact met medewerkers en leerlingen na de invoering en kijk hoe het beleid eventueel verbeterd kan worden.

Leerlingen en de buurt

De leerlingen die (blijven) roken nadat het terrein rookvrij is gemaakt, doen dit in de regel in de buurt van de school. Afhankelijk van hoe de school gelegen is, kan het goed zijn extra aandacht te besteden aan leerlingen die in de omgeving van de school roken. De tips hieronder helpen u hierbij.

- ① Ga, voordat uw school het nieuwe beleid invoert, in gesprek met buurtbewoners en eventueel winkeleigenaren. Laat hen weten waarom u het belangrijk vindt dat uw terrein rookvrij wordt.
- ② Kijk samen hoe u eventuele overlast kunt voorkomen en stel zo nodig enkele (extra) spelregels op voor de leerlingen.
- ③ Maak leerlingen in elk geval duidelijk dat afval achterlaten en/of lawaai maken in een woonomgeving niet is toegestaan.
- ④ Betrek/informeer de wijkagent vóór de invoering van het rookvrije schoolterrein.
- ⑤ Zorg dat buurtbewoners uw school makkelijk kunnen bereiken, mocht dat nodig zijn. Communiceer een telefoonnummer/mailadres als u het gesprek voert met de buurt.
- ⑥ Minimaliseer tussenuren of andere momenten dat leerlingen (langdurig) het terrein af gaan.
- ⑦ Zorg dat er met enige regelmaat een medewerker door de buurt loopt om toezicht te houden.

Handhaving

Het rookvrije schoolterrein vraagt, zeker in het begin, om extra handhaving. Doordachte handhaving zorgt ervoor dat u

(op termijn) naleving zonder extra inzet realiseert. Hieronder leest u tips hoe u deze handhaving aanpakt.

- ① Zorg dat u iedereen (medewerkers, leerlingen, ouders en de buurt) voor invoering van het rookvrije schoolterrein duidelijk informeert over het nieuwe beleid, de redenen en invoeringsdatum.
- ② Zorg ervoor dat informatie over gedrag buiten het terrein helder is bij leerlingen, ouders en medewerkers.
- ③ Neem het beleid op in uw schoolgids en plaats informatieborden op uw terrein.
- ④ Stel van tevoren sancties vast, passend binnen het schoolbeleid, en communiceer deze.
- ⑤ Laat leerlingen meedenken over effectieve en gepaste handhaving.
- ⑥ Laat alle medewerkers participeren in de handhaving. Zorg ervoor dat ze altijd leerlingen aanspreken als zij roken, ook zonder dat ze officieel pleinwacht hebben.
- ⑦ Voorzie medewerkers van tips om het gesprek aan te gaan, deze vindt u op www.rookvrijschoolterrein.nl bij voortgezet onderwijs.
- ⑧ Handhaaf strikt vanaf dag één. Begin niet aan uitzonderingen of andere vormen van variatie. Het beleid is hetzelfde voor iedereen, voor leerlingen én medewerkers.
- ⑨ Besteed positieve aandacht aan niet-roken, bijvoorbeeld door het belonen van medewerkers en leerlingen die stoppen met roken. Dit helpt het beleid uit de negatieve sfeer te halen.
- ⑩ Blijf consequent handhaven, ook bij weerstand. Verwijs volwassenen bijvoorbeeld naar www.rokeninfo.nl en de leerlingen naar www.rokeninfo.nl/jongeren.

Hoe is het op uw schoolterrein geregeld?

Meer informatie

www.rookvrijschoolterrein.nl

November 2019

Trimbos-instituut